WALKA. Nr. 5.

## RZĄDU NARODOWEGO WYDZIAŁ WYKONAWCZY NA RUSI.

Zważywszy, że pismo urzędowe „Walka“, od początku swego istnienia w tak znacznej liczbie exemplarzy rozchodzi się po kraju, iż każdemu z obywateli znaną być może;

postanowił, że nikt z nich nie ma prawa tłumaczyć się niewiadomością dekretów i postanowień w niej ogłoszonych. 3 (15) listop.

Zważywszy, że niewypłatność dłużników, nieraz kapitalistów stawia w niemożności uiszczania się z podatku narodowej ofiary;

postanowił, że w takich razach podatek od kapitału ma być poszukiwanym na dłużnikach kontrybuenta. 5 (17) listopada.

Zważywszy, że dla dalszych operacyj skarbowych nieodbicie potrzebnym będzie dokładny obraz finansowego stanu Rusi, jakoteż wykaz ofiar łożonych przez obywateli na sprawę narodową w bieżącym roku;

postanowił i stanowi co następuje:

1) W każdym powiecie i mieście pierwszego rzędu ustanawia się komitet skarbowy, pod prezydencyą właściwego Naczelnika powiatu lub miasta, złożony z 3ch powołanych przezeń obywateli.

2) Rzeczony komitet ma a) przygotować dokładny wykaz ofiar, złożonych przez obywateli, zamieszkałych w granicach jurysdykcyi jego z wyszczególnieniem do jakich kass one wpłynęły, b) określić wysokość, do jakiej dojdzie suma dochodów za 1863 r. każdego obywatela, mogącego mieć więcej nad 100 r.s. rocznej intraty; c) wypracować wykaz długów ciążących na obywatelach danego miasta lub powiatu.

3) Prace komitetów skarbowych ukończone być mają do 15(27) stycznia 1864 r. 5 (17) listopada.

Zważywszy, że okrucieństwa, jakich się urzędy moskiewskie dopuszczają, wzrastać będą w prostym stosunku do spotęgowania naszej działalności, że wytrwałość obywateli narażonych na prześladowanie najazdu nie powinna być wystawioną na zbyt ciężkie próby;

postanowił i stanowi co następuje:

1) Członkowie Wydziału, Zarządów i Trybunałów, Naczelnicy powiatów i miast, Komisarze rządowi, zgoła wszyscy wyżsi urzędnicy Narodowi utrzymywać mają swoje urzędowe stosunki nie inaczej, jak za pośrednictwem osób nienależących do składu organizacyi narodowej.

2) Gońce przewożący korespondencye rządowe, powinni takowe otrzymywać od nieznajomych im osób i wręczać na miejscu przeznaczenia również nieznajomym a opatrzonym tylko urzędowem upoważnieniem.

3) Postanowienie niniejsze dotychczas wykonywane zwyczajnie, odtąd bezwarunkowem prawem się staje. 8(20) listopada.

Zważywszy, że knowania moskiewskie coraz bardziej zagrażają sprawie narodowej na Rusi, że się znajdują wyjątkowe osoby, szkodliwie wpływające na opinią publiczną, że wielki poczet moskiewskich szpiegów godzi na życie i wolność obywateli;

postanowił co następuje:

1) W powiatach i miastach ma się urządzić straż narodowa z obywateli rozmaitego stanu i wieku.

2) Straż narodowa, stosownie do swych obowiązków, dzielić się będzie na śledczą, nadzorczą i wykonawczą.—Śledcza zwracać ma całą swą baczność na szpiegów i policyantów moskiewskich, w celu wykrycia ich knowań i szkodliwych zamiarów przeciw sprawie ojczystej, a razem w celu zapobieżenia rewizyom, aresztom i konfiskatom. Nadzorcza badać powinna usposobienie umysłów wszystkich obywateli kraju i donosić władzy właściwej o osobach szkodliwie na stan opinii narodowej wpływać mogących.—Wykonawcza spełniać będzie wyroki na winowajców przez Trybunał wydane. 8(20) listopada.

Zważywszy, że lichwa nie tylko uwłacza godności narodowej lecz nadto staje się wielką przeszkodą do sformowania dokładnego wykazu stanu majątkowego obywateli kraju;

postanowił, że we wszystkich urzędowych rachunkach wyższy nad 6 procent za prawny uważanym nie będzie, 5(17) list pada.

Zważywszy, że nieoględność niektórych urzędów narodowych kilkakrotnie już się stała przyczyną zkompromitowania w obec najazdu sprawy ojczystej i ludzi jej służących, oraz że wypadki tego rodzaju, najniesłuszniej osłabiać mogą zaufanie obywateli kraju ku Władzy narodowej;

postanowił, że urzędnicy, którzy wbrew wielokrotnym już zaleceniom, w jakimbądź celu, listy imienne, lub też pojedyńcze wymieniając osoby, posługiwać się będą pismem zwyczajnem, a nie zaś figurycznem, oddawani być mają pod sąd Trybunału. 16(28) listop.

Zważywszy, że kraj nasz co najrychlej stanąć powinien w zupełnej gotowości wojennej, ku czemu koniecznie jest potrzebną znajomość siły zbrojnej, na jaką liczyć można z pewnością;

postanowił i stanowi co następuje:

1) Naczelnicy powiatów i miast pierwszego rzędu na każdy Cyrkuł wyznaczyć mają stosownie do potrzeby, po jednym lub więcej agentów werbunkowych.

2) Agenci werbunkowi powinni być koniecznie opatrzeni upoważnieniem Naczelnika powiatu lub miasta, bez jakowego nikt z nimi traktować nie powinien.

3) Wprzód nim do werbunku przystąpi, agent werbunkowy powinien awizować upoważnienie swoje Naczelnikowi cyrkułowemu, który obowiązanym jest udzielać mu wszelkiej pomocy, jaka w czynnościach jego okaże się potrzebną i czuwać nad bezpieczeństwem jego osoby.

4.) Werbunek dopełniać się powinien na zasadzie instrukcyi w tym celu do Zarządów Wojewódzkich przesłanej. 16(28) listopada

Obowiązek spełnienia niniejszych dekretów, oraz wydanie stosownych instrukcyj Władzom powiatowym i miejskim wkłada się na Zarządy Wojewódzkie i Komisarzy rządowych.

Raz jeszcze odzywamy się do Was, Obywatele ziem Ruskich! raz jeszcze wołamy Was do czynu, do ofiary, do walki i pracy dla wyzwolenia drogiej ojczyzny! Ale potrzebneż to wołanie? potrzebneż Wam jeszcze nowe odezwy? Nie wołaż na Was głos Waszych braci z głębi więzień moskiewskich i katorżni sybirskich? nie wołaż krew ich męczeńska z mogił nieprzeliczonych i z pod pręgierzy? nie wołaż święta żałoba wdów i sierot nieszczęsnych? Nie dośćże dla was tych głosów? nie dośćże okropnego widoku własnej nędzy waszej i poniżenia a pychy i przemocy waszych ciemięzców, aby was przejąć jeśli już nie wzniosłym duchem poświęcenia dla świętej sprawy to bodaj ogniem zemsty godziwej za tyle krzywd i hańby?! nie dośćże tego, aby pobudzić Was do strasznej śmiertelnej Walki z wrogiem Waszym nikczemnym, który Was depce, zdziera, morduje i o wieczystej i ostatecznej zagładzie Waszej myśli?! Powiecie, że do walki gotowiście od dawna, że jej całą duszą pragniecie i z utęsknieniem dobrej pory na nią czekacie. Tak jest zaprawdę; nie wątpimy o tem bynajmniej; ale prócz walki z bronią w ręku na placu boju, której się dla nas uroczysta chwila odwlekła, jest jeszcze inna, nie mniej ważna, nie mniej skuteczna, do której pole zawsze i dla każdego otwarte, a w której starzec równo z młodzieńcem, niewiasta z mężem i kapłan wraz z żołnierzem najczynniejszy udział wziąć może; każdy grosz bowiem w porę na ojczystą sprawę złożony, każdy goniec z należytym wyprawiony pospiechem, każda odezwa chyżo w obieg puszczona, każda myśl zacna, śmiała i serdecznie wypowiedziana, każde słowo pogardy dla odstępców i tchurzów, otuchy dla wątpiących, nie mniej są warte od celnego strzału lub od cięcia ostrej

szablicy, a częstonawet ledwie nie tyle ważą, co utarczka zwycięzka. Jestże kto między Wami, coby tak łatwą bronią walczyć nie wolał? Do takiej to właśnie walki dziś Was wzywamy, taką Wam, w imie wolności Waszej nakazujemy. Walczcie wzmagając w sobie uczucie godności narodowej, a odpychając ze wzgardą i przekleństwem wszelką myśl o przejednaniu Waszych ciemięzców i o wzywaniu ich łaski! Walczcie, ufnością swą i posłuszeństwem podnosząc powagę i siłę władz narodowych, walczcie skwapliwie a sumiennie spełniając ich zlecenia i dźwigając ochoczo publiczne wszelkie ciężary! Walczcie tą bronią, a wywalczycie wolność Waszej Ojczyzny, dla której najcięższa nawet praca i najtrudniejsza ofiara miłą Wam być powinna; spieszcie więc ze spełnieniem obowiązku świętego! bo gdy wybije uroczysta godzina ostatniego wymusu, gdy wyzwolona ojczyzna, w obec całego świata, otworzy księgę zasługi prawych swych synów, cóż wtedy zrówna się z hańbą tych nieszczęśliwych, którzy samochcąc imion swych do niej nie wnieśli?!... Niechaj się podli nie cieszą, niechaj się słabi nie trwożą myślą, że godzina ta jeszcze daleka, że może nawet wcale dla nas nie przyjdzie. Przyjdzie ona niechybnie, tylko jej przyspieszenie od nas samych zależy; sprawa nasza jest świętą, bo jest sprawą całej ludzkości, jest sprawą Bożą, a więc tryumf jej pewny. Wierzcie w to, jako wierzycie w Boga i sprawiedliwość Jego! Niezrażajcie się niepewnością polityki dworów zachodnich, niezrażajcie się temi bezeceństwami, jakie miota dziś na nas podłe dziennikarstwo moskiewskie i nie traćcie dobrej otuchy, patrząc na tłumy waszych braci, gnanych na Sybir lub mordowanych okrutnie, i na grabież waszego mienia! nie trwożcie się widokiem coraz to nowych ofiar, do których rzędu każdy z nas lada chwila policzonym być może! Wszystko to są rzeczy przemijające; wrócą wygnańcy, wrócą się Wam dobra wydarte, a każda kropla krwi na tę ziemię wylana, to nowa na niej pieczęć, prawa nasze uświęcająca, każdy męczennik pogrzebany w jej łonie, to nowa w niej straszliwa, niezwalczona, załoga nasza; o ziemię tę świętą, o tę ojczyznę naszą, głównie też nam dbać należy! Zapomnijmy o sobie, poświęćmy się na śmierć ochoczo, na śmierć męczeńską, na ofiarę błagalną za grzechy Ojców naszych i swoje własne, a tylko o zbawieniu ojczyzny myślmy nie wątpiąc, że zbawić ją zdołamy, a zbawimy ją pewnie.—To są uczucia, to przekonania, jakiemi wszystkich Was dzisiaj przejąć pragniemy, w obec ciężkiej a trudnej do przebycia pory zimowej, w której, jak z jednej strony musi nieco przycichnąć zbrojny nasz ruch powstańczy, tak znowu z drugiej, zaciekłe barbarzyństwo ciemięzców naszych jeszcze się srożej rozpasa. Tych bowiem dni krytycznych koniecznie użyć nam trzeba na ostateczne zorganizowanie się nasze, na postawienie całego kraju w gotowości zupełnej do ostatniej walki zwycięzkiej, do której słońce wiosenne hasło radośne nam poda, ana to nie upadać na duchu, nie wątpić, nie trwożyć się daremnie, tylko z całą energią i zapałem powinniśmy brać się do pracy, wszyscy bez wyjątku, bo dla wszystkich jej starczy, bo nikt się od niej uchylić nie ma prawa. Niechaj więc każdy bez różnicy stanu, płci albo wieku, uzna się sługą ojczyzny, żołnierzem w szyku bojowym, niechaj każdy ochoczo obowiązek swój pełni, z rezygnacyą, wiarą i spokojem; a gdyby nawet świat nas cały odstąpił, gdyby wróg nasz był stokroć dzikszym i silniejszym, Bóg nam niechybnie da zwycięstwo chwalebne.

---